

รายงานผลการติดตามภาวะการผลิตมันสำปะหลัง ฤดูการผลิตปี 2555/56
ระหว่างวันที่ 27 มกราคม - 1 กุมภาพันธ์ 2556

วัตถุประสงค์

- เพื่อติดตามสถานการณ์การผลิตและการตลาดในพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังภาคตะวันตก ภาคเหนือตอนล่าง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1. สถานการณ์ทั่วไป

จากข้อมูลที่ได้รับ ระหว่างเดือนตุลาคม 2555 - มกราคม 2556 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

● **ภาคตะวันตก และภาคเหนือตอนล่าง**

(จังหวัดที่สอบถามข้อมูลได้แก่ : สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี อุทัยธานี ชัยนาท นครสวรรค์ กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย และพิษณุโลก)

เกษตรกรได้ขุดหัวมันฯ ออกมาแล้วประมาณ 50% ของผลผลิตรวม ผลผลิตมันสำปะหลังมีแนวโน้มลดลงประมาณ 8% จากที่คาดการณ์ไว้ในการสำรวจ ณ เดือนกันยายน 2555 เนื่องจากภาวะแห้งแล้งในหลายจังหวัด ทำให้หัวมันฯ มีขนาดเล็ก ไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร

● **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน**

(จังหวัดที่สอบถามข้อมูลได้แก่ : เลย อุตรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด มหาสารคาม ยโสธร สกลนคร และมุกดาหาร)

เกษตรกรได้ขุดหัวมันฯ ออกมาแล้วประมาณ 45% ของผลผลิตรวม ผลผลิตมันสำปะหลังมีแนวโน้มลดลงประมาณ 7% จากที่คาดการณ์ไว้ในการสำรวจ ณ เดือนกันยายน 2555 เนื่องจากภาวะแห้งแล้งในหลายจังหวัด ทำให้หัวมันฯ มีขนาดเล็ก ไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร

● **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และจังหวัดข้างเคียง**

(จังหวัดที่สอบถามข้อมูลได้แก่ : อุบลราชธานี ศรีสะเกษ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ เพชรบูรณ์ ลพบุรี และสระบุรี)

เกษตรกรได้ขุดหัวมันฯ ออกมาแล้วประมาณ 45% ของผลผลิตรวม ผลผลิตมันสำปะหลังมีแนวโน้มลดลงประมาณ 9% จากที่คาดการณ์ไว้ในการสำรวจ ณ เดือนกันยายน 2555 เนื่องจากภาวะแห้งแล้งในหลายจังหวัด ทำให้หัวมันฯ มีขนาดเล็ก ไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร ยกเว้นจังหวัดอุบลราชธานี และศรีสะเกษ ที่ไม่ประสบภาวะแห้งแล้ง

2. สถานการณ์การผลิตมันสำปะหลัง

➤ ภาคตะวันตก

- พื้นที่ จ.สุพรรณบุรี จ.อุทัยธานี จ.ชัยนาท จ.ราชบุรี และ จ.กาญจนบุรี
  - ปริมาณหัวมันฯ ออกสู่ตลาดมาก โรงแป้งฯ ไม่ได้ประมาณ 70-90% ของกำลังการผลิต ลานมันตากมันเส้นได้เต็มที ราคาหัวมันคละ ประมาณ 2.10-2.30 บ./กก. เชื้อแป้งเฉลี่ย 24-26%

➤ ภาคเหนือตอนล่าง

- พื้นที่ จ.กำแพงเพชร จ.ตาก จ.พิษณุโลก จ.สุโขทัย จ.อุตรดิตถ์ จ.เพชรบูรณ์ และ จ.นครสวรรค์
  - ปริมาณหัวมันฯ ออกสู่ตลาดมาก โรงแป้งฯ ไม่ได้ประมาณ 70-100% ของกำลังการผลิต ลานมันตากมันเส้นได้ประมาณ 50% ราคาหัวมันคละ ประมาณ 2.10-2.30 บ./กก. เชื้อแป้งเฉลี่ย 24-26%

➤ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- พื้นที่ จ.นครราชสีมา และจังหวัดใกล้เคียง (จ.ชัยภูมิ, จ.บุรีรัมย์, จ.ลพบุรี และ จ.สระบุรี)
  - ปริมาณหัวมันฯ ออกสู่ตลาดมาก โรงแป้งฯ ไม่ได้ประมาณ 70-100% ของกำลังการผลิต ลานมันตากมันเส้นได้น้อย ส่วนใหญ่ตากกากมัน ยกเว้นจังหวัดชัยภูมิ ราคาหัวมันคละ ประมาณ 2.20-2.50 บ./กก. เชื้อแป้งเฉลี่ย 25-27%
- พื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (จ.กาฬสินธุ์ จ.มหาสารคาม จ.ร้อยเอ็ด และ จ.ขอนแก่น)
  - ปริมาณหัวมันฯ ออกสู่ตลาดมาก โรงแป้งฯ ไม่ได้ประมาณ 60-100% ของกำลังการผลิต ลานมันตากมันเส้นได้น้อยมาก ส่วนใหญ่ตากกากมัน ราคาหัวมันคละ ประมาณ 2.35-2.50 บ./กก. เชื้อแป้งเฉลี่ย 25-28%
- พื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (จ.อุดรธานี จ.เลย จ.หนองบัวลำภู จ.หนองคาย และ จ.สกลนคร)
  - ปริมาณหัวมันฯ ออกสู่ตลาดค่อนข้างมาก โรงแป้งฯ ไม่ได้ประมาณ 50-70% ของกำลังการผลิต ลานมันตากมันเส้นได้น้อย ราคาหัวมันคละ ประมาณ 2.15-2.35 บ./กก. เชื้อแป้งเฉลี่ย 26-28%
- พื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (จ.อุบลราชธานี, จ.ศรีสะเกษ, จ.อำนาจเจริญ และ จ.สุรินทร์)
  - ปริมาณหัวมันฯ ออกสู่ตลาดมาก โรงแป้งฯ ไม่ได้ประมาณ 80-100% ของกำลังการผลิต ลานมันตากมันเส้นได้น้อย ราคาหัวมันคละ ประมาณ 1.90-2.30 บ./กก. เชื้อแป้งเฉลี่ย 25-28%

3. ข้อมูลผลผลิตมันสำปะหลังของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คณะสำรวจฯ ได้เข้าสำรวจภาวะการผลิตและการค้ามันสำปะหลังของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในแขวงเวียงจันทน์ บริเวณคำม่วน สะหวันนะเขต สาละวัน และจำปาสัก เป็นพื้นที่ที่มีเขตติดต่อกับประเทศไทย ซึ่งได้สอบถามจากผู้ประกอบการทั้งภาคเอกชน และหน่วยงานรัฐบาล โดยรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อมูลด้านผลผลิตมันสำปะหลัง

พื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลังเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในแขวงสาละวัน มีพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มมากขึ้นกว่าเท่าตัว เนื่องจากราคาสูง ประกอบกับผู้ประกอบการให้การส่งเสริม และสนับสนุนด้านเงินทุน ผู้ประกอบการบางรายประกันราคา รับซื้อขั้นต่ำ ของผลิตภัณฑ์ทั้งในรูปของหัวมันสด และมันเส้น ผลผลิตส่วนใหญ่จะเริ่มออกสู่ตลาดตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน - เมษายน ของทุกปี ผลผลิตมันสำปะหลังเฉลี่ย 23.90 ตัน/เฮกตาร์ (3.83 ตัน/ไร่) เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ใช้ปุ๋ย แต่ได้ผลผลิตและเปอร์เซ็นต์เชื้อแป้งค่อนข้างดี เนื่องจากเป็นแหล่งเพาะปลูกใหม่ ต้นทุนการเพาะปลูก (ไม่รวมค่าบุกเบิก) เฉลี่ย 20,000 บาท/เฮกตาร์ (3,200 บาท/ไร่) และไม่พบปัญหาการระบาดของเพลี้ยแป้ง

ฤดูกาลผลิต ปี	พื้นที่เพาะปลูก (เฮกตาร์)	ผลผลิต (ตัน/เฮกตาร์)	ผลผลิต (แสนตัน)
2552/53	19,940	25.08	5.00
2553/54	31.140	23.87	7.43
2554/55	31,200	23.90	7.46
2555/56*	34,000	23.90	8.13

* ข้อมูลประมาณการณื 1 เฮกตาร์ = 6.25 ไร่
ที่มา: กรมปลูกฝัง และกรมแผนการ กระทรวงกลุกรรมและป่าไม้ สปป.ลาว

ข้อมูลการตลาด

ราคารับซื้อหัวมันคละ 1.80-2.00 บ./กก. และราคารับซื้อมันเส้น มันสับมือ 4.40-5.15 บ./กก. (ขึ้นอยู่กับความชื้น) โดยผู้ประกอบการจะรับซื้อมันสับมือในราคาที่สูงกว่ามันเส้น เนื่องจากตลาดมีความต้องการมากกว่า ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังที่ได้จะถูกส่งไปยังประเทศเวียดนามเพื่อขายต่อไปยังประเทศจีน สำหรับประเทศไทย จะถูกส่งเข้ามาขายทางจังหวัดอุบลราชธานี และมุกดาหาร

4. ปัญหา ข้อเสนอแนะ

ปัญหา

- พบเพลี้ยแป้ง และไรแดง ในบางพื้นที่
- เกษตรกรส่วนใหญ่ ไม่แช่ท่อนพันธุ์ก่อนการเพาะปลูก

ข้อเสนอแนะ

- เร่งประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรใส่ใจในการแช่ท่อนพันธุ์ เพื่อป้องกันเพลี้ยแป้ง

5. ข้อสังเกต

- เกษตรกรบางพื้นที่ชะลอการขุดหัวมันสำปะหลังเพื่อรอเข้าร่วมโครงการรับจำนำมันสำปะหลังของรัฐบาล และเก็บรักษาท่อนพันธุ์เพื่อการเพาะปลูกใหม่ อย่างไรก็ตาม เกษตรกรบางส่วนไม่สนใจเข้าร่วมโครงการ เนื่องจากราคาตลาดใกล้เคียงกับราคาโครงการของรัฐบาล
- ภาวะแล้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน และปริมาณน้ำในแหล่งกักเก็บน้ำที่มีจำนวนน้อยกว่าทุกปี ส่งผลให้โรงแปงหลายโรงต้องลดกำลังการผลิตลง หากฝนไม่ตกและปริมาณน้ำไม่เพิ่มขึ้น โรงแปงที่อยู่ในพื้นที่ดังกล่าวจะหยุดดำเนินการเร็วกว่าปกติ
- สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นอีกหนึ่งประเทศที่ผลผลิตมันสำปะหลังเพิ่มขึ้น และคาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคตอันใกล้ ปัจจุบันผลผลิตในรูปของมันเส้น ถูกส่งผ่านไปยังประเทศเวียดนาม เนื่องจากประเทศไทยมีข้อจำกัดในการนำเข้า และความยุ่งยากในการดำเนินการด้านเอกสาร

*****

คณะติดตามภาวะการผลิตมันสำปะหลัง ฤดูกาลผลิตปี 2555/56

1 กุมภาพันธ์ 2556